

Bestemd voor:

De gemeenteraden van
de gemeente Reimerswaal
de gemeente Borsele
de gemeente Goes
de gemeente Hulst
de gemeente Kapelle
de gemeente Sluis
de gemeente Terneuzen
de gemeente Tholen
Het Waterschap Scheldestromen

Betreft: Zienswijze meerjarenraming SaBeWa Zeeland

Datum: 6 mei 2015

Geachte gemeenteraad, geacht Waterschap,

Onlangs zijn de jaarstukken 2014, de ontwerp programmabegroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 van SaBeWa Zeeland openbaar gemaakt. In de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en de betreffende commissies van het Waterschap Scheldestromen staan deze stukken de komende weken geagendeerd of zijn ze al besproken. Het AB van SaBeWa vraagt de gemeenteraden om eventuele zienswijzen t.a.v. de programmabegroting 2016 en de meerjarenraming 2017-2019 voor 5 juni 2015 in te dienen.

In de jaarstukken van 2014 wordt melding gemaakt van een nadelig rekeningresultaat van ruim 1,3 miljoen euro. De ontwerp programmabegroting 2016 gaat uit van een sluitende begroting waarbij evenwicht bereikt is door verhoging van de structurele bijdrage van de deelnemers aan de exploitatie van SaBeWa Zeeland. Tevens wordt daarbij opgemerkt dat 'de resultaten van de medio 2015 geplande evaluatie invloed hebben op de toekomstige ontwikkeling van de deelnemersbijdrage'.

In 2014 is SaBeWa meermalen op negatieve wijze in het nieuws geweest: er is onder andere melding gemaakt van de achterstanden in heffing, de toename van het aantal klachten bij de Ombudsman over SaBeWa (van 7 klachten in 2013 naar 35 klachten in 2014), de weinig klantgerichte benadering van burgers etc. In een schrijven van januari 2015 benoemt het dagelijks bestuur van SaBeWa een aantal oorzaken van de problemen in 2014 (met nadruk op de ICT problemen) en vraagt om brede bestuurlijke steun van alle deelnemers voor de toekomst van SaBeWa.

Juist om het vertrouwen in SaBeWa de komende jaren te kunnen behouden of te herwinnen, achten wij het van belang dat er een zorgvuldige analyse plaatsvindt van wat er in 2014 gebeurd is, waarbij objectiviteit en realisme belangrijke voorwaarden zijn. In de wandelgangen horen wij bijvoorbeeld nu al dat de verliezen bij SaBeWa door sommigen weggepoetst worden door te wijzen op de winst die er in 2014 door het Waterschap geboekt is. Die stellingname is niet realistisch omdat er uiteraard tussen SaBeWa en het Waterschap geen rekeningen worden vereffend, maar ook omdat de structurele winst van het Waterschap in 2014 (ruim een half miljoen) geen verklaring biedt voor de omvang van de verliezen bij SaBeWa. Daarnaast is het de vraag of het door SaBeWa geleden verlies van 1,3 miljoen een objectieve indicatie geeft van de omvang van de gerezen problemen. In 2014 is

er namelijk bewust voor gekozen om eigen medewerkers van de deelnemers 'om niet' in te zetten voor het wegwerken van de achterstanden (zie Jaarstukken, p.18). Ongetwijfeld was dat een gerechtvaardigd besluit, maar de ermee gepaard gaande kosten voor de deelnemers zijn nu niet meer zichtbaar in de jaarstukken van SaBeWa.

De jaarstukken van 2014 roepen derhalve de vraag op naar de legitimatie van de samenwerking binnen SaBeWa. Grote verliezen bij een uitvoeringsorgaan vragen ons inziens om een analyse van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering, waarbij een goede analyse van de ontstane situatie van belang is om dergelijke uitglijders voor de toekomst (ook bij andere gemeenschappelijke regelingen) te voorkomen. We willen voorkomen dat de deelnemende besturen het vertrouwen in SaBeWa langzaam maar zeker verliezen en de komende tijd veel energie en tijd moeten steken in het herwinnen van dat vertrouwen. Evenzo willen we voorkomen dat de deelnemende partijen grip verliezen op de financiën en de kwaliteit van de uitvoering. Om die reden achten wij een grondige analyse van de bedrijfsvoering in 2014 noodzakelijk. Deze analyse dient minstens aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Uitvoering door een externe, onafhankelijke instantie
- Gericht op de *doelmatigheid* van de bedrijfsvoering in 2014
- Gerelateerd aan de oorspronkelijke uitgangspunten voor samenwerking binnen SaBeWa*
- Met als resultaat:
 - conclusies over 2014,
 - risico-analyse (o.a. betreffende de ICT-implementatie in de periode 2015-2019),
 - concrete aanbevelingen voor de nabije toekomst.

Wij willen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten en het Waterschap Scheldestromen dan ook dringend verzoeken om ervoor te zorgen dat de medio 2015 door SaBeWa geplande evaluatie niet intern maar extern én door een onafhankelijke instantie uitgevoerd wordt. Daartoe zou aan de zienswijze (die voor 5 juni 2015 ingediend kan worden) bijvoorbeeld de volgende frase toegevoegd kunnen worden:

“We verzoeken het AB van SaBeWa om de geplande evaluatie van medio 2015 uit te laten voeren door een onafhankelijke, externe instantie. De onderzoeksvragen dienen daarbij primair gericht te zijn op de doelmatigheid van de bedrijfsvoering in 2014, gerelateerd aan de oorspronkelijke doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling. De resultaten (conclusies over 2014, risico-analyse waaronder monitoring ICT 2015-2019 en tevens aanbevelingen voor de nabije toekomst) van het onafhankelijke onderzoek worden z.s.m. ter kennisname aan de deelnemende partijen ter beschikking gesteld”.

Hoogachtend,

De PvdA-fracties van de gemeenten Reimerswaal, Borsele, Goes, Hulst, Tholen, Terneuzen, Sluis en Kapelle en de PvdA-fractie van het Waterschap Scheldestromen

***Oorspronkelijke uitgangspunten voor samenwerking binnen SaBeWa zijn:**

1. Verbetering van continuïteit, vermindering kwetsbaarheid, risicobeperking;
2. Verminderen afhankelijkheid (van derden);
3. Handhaven of zo mogelijk verbeteren van de kwaliteit;
4. Realiseren van een kostenbesparing.